

Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών

ΙΟΥΛΙΟΣ 2007

Τμήμα Πολιτικής Προστασίας
& Εκτάκτων Αναγκών

**ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ, ΕΓΚΑΙΡΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ ΤΟΥ ΠΟΙΚΙΛΟΥ
ΟΡΟΥΣ**

«ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΠΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΣΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΟΙΚΙΛΟ ΟΡΟΣ»

ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΟΙΚΙΛΟΥ ΟΡΟΥΣ – ΟΡΟΥΣ ΑΙΓΑΛΕΩ

Ιδιαίτερα σημαντική πλευρά της προστασίας του Ποικίλου Όρους – Όρους Αιγάλεω αποτελεί η πρόληψη των κινδύνων και η αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών.

Οι δασικές πυρκαγιές είναι φαινόμενο που εντάσσεται στην κατηγορία των φυσικών καταστροφών. Η αντιπυρική περίοδος στη χώρα μας προσδιορίζεται από 1/5 – 31/10 και είναι επιτακτική η αντιμετώπιση του θέματος της **πυρασφάλειας των δασικών οικοσυστημάτων** του Ποικίλου Όρους – Όρους Αιγάλεω.

Η έκταση του Ποικίλου Όρους – Όρους Αιγάλεω είναι τεράστια, περίπου 50.000 στρέμματα και κατά το 1/5 της καλύπτεται από πυκνό δάσος. Η βλάστηση των ορεινών όγκων της Αττικής (δάση χαλεπίου πεύκης, μακκία βλάστηση και φρύγανα) είναι εξαιρετικά εύφλεκτη και σε συνδυασμό με τις ξηροθερμικές κλιματικές συνθήκες που επικρατούν τους θερινούς κυρίως μήνες (υψηλή θερμοκρασία, ξηρασία και ισχυροί άνεμοι) καθιστούν τα φυσικά οικοσυστήματα ιδιαίτερα ευάλωτα στις πυρκαγιές.

Σύμφωνα με το πλαίσιο του Περιφερειακού Σχεδίου Αντιπυρικής προστασίας και τις Γενικές κατευθύνσεις της Κυβερνητικής Επιτροπής για επίσπευση των αντιπυρικών μέτρων από 1/5/07 λόγω αυξημένης επικινδυνότητας έχουμε προβεί σε συνεργασία με όλα τα εμπλεκόμενα τμήματα και με τα μέσα που διαθέτουμε στα αναγκαία μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης των πυρκαγιών.

A. Μέτρα πρόληψης

Ο ΑΣΔΑ από ιδρύσεώς του έχει δημιουργήσει όλα αυτά τα χρόνια στο πλαίσιο της δραστηριότητάς του για ανάπτυξη και προστασία του Ποικίλου Όρους – Όρους Αιγάλεω μια αξιόλογη υποδομή πυρασφάλειας, με τέσσερις γεωτρήσεις, είκοσι έξι δεξαμενές, δίκτυο άρδευσης πυρόσβεσης και μπάρες ελέγχου στις εισόδους στο Ποικίλο Όρος. Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος έγκαιρα καταγράψαμε τις φθορές αλλά και τους βανδαλισμούς και προβήκαμε στις απαιτούμενες ενέργειες για την έγκαιρη αποκατάστασή τους. Στις μπάρες εισόδου του Π. Ο. τοποθετήσαμε και πάλι λουκέτα με κλειδί πασπαρτού που μοιράσαμε σε όλες τις ενδιαφερόμενες υπηρεσίες (Δήμους, Πυροσβεστική κλπ.).

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επισκέψιμες περιοχές του Ποικίλου Όρους είναι τα πιο επικίνδυνα σημεία για έναρξη πυρκαγιών και μη έχοντας τη δυνατότητα να παρέμβουμε σε όλο το Ποικίλο Όρος, προχωρήσαμε και φέτος εκτός από τις προγραμματισμένες ετήσιες φυτοτεχνικές εργασίες (κλάδεμα δένδρων κλπ.) στις αποψιλώσεις του περιαστικού πρασίνου στο Ποικίλο Όρος (περίπου 1.200 στρέμματα) στην έναρξη της αντιπυρικής περιόδου, δημιουργώντας ζώνες αντιπυρικής προστασίας καθώς επίσης και στον καθαρισμό από σκουπίδια και άλλα άχρηστα αντικείμενα στα σημεία εισόδου του Ποικίλου Όρους.

Επίσης προχωρήσαμε και στη συντήρηση του ήδη υπάρχοντος δασικού οδικού δικτύου με επιχωματώσεις στα σημεία που έχουν δημιουργηθεί νεροφαγώματα για την εύκολη και ασφαλή διέλευση των οχημάτων (Πυροσβεστικά, υδροφόρες κλπ.).

Το τμήμα Πολιτικής Προστασίας του ΑΣΔΑ για τις ανάγκες της πυρασφάλειας διαθέτει μία Υδροφόρα, ένα Πολυμηχάνημα, ένα JCB,, ένα Φορτηγό Όχημα, και δύο Οχήματα 4x4. Σε όλα μας τα οχήματα έγινε έγκαιρα ο απαραίτητος έλεγχος λειτουργίας και η συντήρησή τους (service) στην έναρξη της αντιπυρικής περιόδου. Ο ίδιος έλεγχος και συντήρηση έγινε στη μηχανοκίνητη αντλία και στα χορτοκοπτικά μηχανήματα.

Σημαντικό ρόλο στην πρόληψη και αντιμετώπιση των πυρκαγιών έχει ο σχεδιασμός των σημείων φύλαξης σε καίρια σημεία του Ποικίλου Όρους. Με γνώμονα την εύκολη πρόσβαση, την καλύτερη δυνατή ορατότητα της ευρύτερης περιοχής του Ποικίλου Όρους, τις στοιχειώδεις απαιτούμενες συνθήκες για την παραμονή του εποχιακού προσωπικού αλλά και τα σχετικά αιτήματα των Δήμων, επιλέξαμε έξι σημεία φύλαξης (στο Λόφο Καματερού, στον Προφήτη Ηλία στο Ίλιον, στα Παλαιά Πεδία Βολής στο Περιστερι, στο Πάνθεον της Αγ. Βαρβάρας, στον Προφήτη Ηλία στο Χαϊδάρι και στη θέση Καφαλώνα στο Χαϊδάρι) για την τοποθέτηση των είκοσι δύο εποχιακών υπαλλήλων (Τρεις υπάλληλοι ανά σημείο φύλαξης και 2 επόπτες εκτός από τον Προφήτη Ηλία που έχει πέντε υπαλλήλους λόγω αυξημένης ανάγκης για καθαριότητα) στις 29/5/2007 σε μία βάρδια από τις 10.30 ως 18.00 για να μπορέσουμε να καλύψουμε τις πλέον επικίνδυνες ώρες της ημέρας χορηγώντας τους τον απαραίτητο εξοπλισμό (μπλούζες και καπέλα).

Επίσης προχωρήσαμε στις απαραίτητες ενέργειες για τη χορηγία κινητών τηλεφώνων στους εποχιακούς υπαλλήλους για να εξασφαλίσουμε την επικοινωνία τους με την Πυροσβεστική Υπηρεσία και την πολιτική προστασία του ΑΣΔΑ. Όλο το εμπλεκόμενο με την πυρασφάλεια προσωπικό του ΑΣΔΑ (οδηγοί, φύλακες,

μόνιμο – εποχιακό προσωπικό) ενημερώθηκε για τις περιοχές ευθύνης τους (πυροφυλάκια, στρατηγικά σημεία οχημάτων) ενώ την Παρασκευή 1/6/07 διενεργήθηκε η εκπαιδευτική ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων με την πυρασφάλεια υπαλλήλων του ΑΣΔΑ, ιδιαίτερα του εποχιακού προσωπικού (που δεν είναι εκπαιδευμένοι και συχνά δεν έχουν τα απαιτούμενα προσόντα) από την Πυροσβεστική Υπηρεσία για τις βασικές Πυροσβεστικές διατάξεις πυροπροστασίας του Ποικίλου Όρους,.

Τέλος δημιουργήθηκε αναλυτικός χάρτης υποδομών αντιπυρικής προστασίας που περιλαμβάνει :

α. Θέσεις φυτοτεχνικών εργασιών

β. Θέσεις πυροφυλακίων

γ. Θέσεις υδροληψίας (γεωτρήσεις, κρουνοί, δεξαμενές) διανεμήθηκε στα τμήματα Πολιτικής Προστασίας των Δέκα Δήμων της Δυτικής Αθήνας και στην Πυροσβεστική Υπηρεσία στη σύσκεψη που διενεργήθηκε την Πέμπτη 24/5/07 στα γραφεία του ΑΣΔΑ.

B. Αντιμετώπιση

Για την καλύτερη αντιμετώπιση των πυρκαγιών οι αναφερόμενοι στις καταστάσεις προσωπικού Πολιτικής Προστασίας έχουν εφοδιαστεί από την υπηρεσία με τα αναγκαία και οφείλουν να έχουν πάντα ανοικτά τα κινητά τους τηλέφωνα, να ενημερώνουν αμέσως τον προϊστάμενο της Π. Π. για κάθε αλλαγή της κατάστασης του προσωπικού Πολιτικής Προστασίας ή στα τηλεφώνά τους.

Οι οδηγοί – χειριστές των οχημάτων να είναι σε επιφυλακή ανάλογα με το βαθμό επικινδυνότητας όλο το 24ωρο και εφοδιασμένοι με κινητό τηλέφωνο ενώ όλο το προσωπικό που εμπλέκεται στο σύστημα Πολιτικής Προστασίας να έχουν ανοικτά τα κινητά τους τηλέφωνα για την άμεση ανεύρεσή τους.

Τέλος γίνεται προγραμματισμός στη χορήγηση κανονικών αδειών στο προσωπικό ώστε να μη δημιουργούνται κενά στο σχέδιο Πολιτικής Προστασίας και καθορισμό αντικαταστάτη. Ιδιαίτερα στους οδηγούς των οχημάτων και χειριστές μηχανημάτων γίνεται καθορισμός αντικαταστάτη τους και στις περιπτώσεις απουσιών – ασθενειών.

Γ. Προτεινόμενες Ενέργειες

Το Τμήμα της Πολιτικής Προστασίας με τα υπάρχοντα μέσα που διαθέτει σε προσωπικό και οχήματα έτσι όπως σας τα αναφέραμε παραπάνω, θεωρεί ότι η φύλαξη του Ποικίλου Όρους δεν είναι επαρκής. Είναι απαραίτητο λόγω αυξημένης επικινδυνότητας (υψηλές θερμοκρασίες, δυνατοί άνεμοι), να ενισχυθεί η προσπάθεια που κάνουμε για τη διαφύλαξη του Ποικίλου Όρους από ενδεχόμενες πυρκαγιές με εποχιακό προσωπικό τουλάχιστον σαράντα ατόμων το δίμηνο για τα υπάρχοντα έξι προαναφερθέντα σημεία φύλαξης με δύο βάρδιες (7.00 – 2.30 και 2.30 ως 10.00) ενώ μεγαλύτερος αριθμός εποχιακού προσωπικού θα μας εξασφάλιζε τη δημιουργία δύο ακόμα σημείων φύλαξης (Σκαραμαγκακά και Λατομείο Γρηγορίου) που δεν καλύπτονται από άποψη ορατότητας από τα υπάρχοντα σημεία φύλαξης.

Η αγορά τουλάχιστον ενός ακόμη οχήματος υδροφόρας με το ανάλογο πλήρωμα για να καλύπτουμε δύο βάρδιες είναι αναγκαία για να καλύψουμε μαζί με την υπάρχουσα τα δύο άκρα της Δυτικής Αθήνας τοποθετώντας τες σε στρατηγικά σημεία στο Ποικίλο Ορος ώστε σε περίπτωση πυρκαγιάς να έχουμε άμεση πρόσβαση με επικουρική βοήθεια στην Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Διαθέτουμε υδροφόρα αλλά δεν έχουμε οδηγούς. Χρειαζόμαστε **άμεσα** τρεις οδηγούς για να καλύψουμε δύο βάρδιες 7.30 -3 και 2.30 – 10 τις καθημερινές αλλά και τα Σαββατοκύριακα που είμαστε επιφυλακή καθώς επίσης και τις επείγουσες κινητοποιήσεις όπως αυτές των τελευταίων ημερών.

Διαθέτουμε οχήματα JCB και πολυμηχάνημα αλλά δεν έχουμε χειριστές για τα οχήματα αυτά. Χρειαζόμαστε **άμεσα** δύο χειριστές αυτών των οχημάτων για τις εργασίες συντήρησης του δασικού οδικού δικτύου και τις εργασίες καθαρισμού του Ποικίλου Όρους.

Τέλος για την άρτια οργάνωση και σχεδιασμό της αντιπυρικής προστασίας του Ποικίλου Ορους – Ορους Αιγάλεω είναι σημαντική η συνεργασία μας με τα τμήματα Πολιτικής Προστασίας των Δήμων της Δυτικής Αθήνας.

Η συνεργασία αυτή πρέπει να ενισχυθεί με την ενημέρωση του ΑΣΔΑ για τα σχέδια αντιπυρικής προστασίας των Δήμων της Δυτικής Αθήνας, έτσι ώστε να γίνεται η καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των διαθέσιμων μέσων και δυναμικού αλλά και να λειτουργήσει ο ΑΣΔΑ στο μέλλον ως Συντονιστικό Όργανο (με την παράλληλη δημιουργία των απαιτούμενων υποδομών) γιατί το Ποικίλο Ορος και η διαφυλαξή του από τυχόν πυρκαγιές είναι υπόθεση που μας αφορά όλους.

ΑΘΗΝΑ ΜΑΚΡΙΔΟΥ
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

**ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ, ΕΓΚΑΙΡΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ ΤΟΥ ΠΟΙΚΙΛΟΥ
ΟΡΟΥΣ**

**Για την Οικολογική αποκατάσταση και την αξιοποίηση του Ποικίλου Όρους –
Όρους Αιγάλεω**

Στόχοι και μέσα

Από την ίδρυσή του ο ΑΣΔΑ έθεσε σαν βασικό στόχο της δραστηριότητάς του την οικολογική αποκατάσταση, αναβάθμιση και αξιοποίηση του Ποικίλου Όρους – Όρους Αιγάλεω με σκοπό την ουσιαστική βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και της ζωής των κατοίκων της Δυτικής Αθήνας και του Λεκανοπεδίου γενικότερα.

Ο ΑΣΔΑ για τη χάραξη της στρατηγικής του όσον αφορά στο είδος των αναγκαίων παρεμβάσεων για τη βελτίωση της δασικής βλάστησης και την κλιμάκωση στο χρόνο με βάση τις προτεραιότητες και τους διαθέσιμους πόρους, εκπόνησε από το 1990 τη μελέτη «Συνολικών παρεμβάσεων και αξιοποίησης...» του βουνού.

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της μελέτης «το βουνό πρέπει να διαμορφωθεί σε υπερτοπικό πόλο πρασίνου, σε σημαντικό παράγοντα ανάσχεσης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, σε κεντρικό λειτουργικό άξονα περιβαλλοντικής εξυγίανσης και αναβάθμισης της Δυτικής Αθήνας», να συμβάλει στη «δημιουργία διασυνδεδεμένου πρασίνου συστήματος αστικού – περιαστικού πρασίνου στις δυτικές συνοικίες, αλλά και στο Λεκανοπέδιο γενικότερα, ενδυναμώνοντας το ρόλο του ορεινού όγκου σαν ρυθμιστικής ζώνης (buffer - zone) μεταξύ του Θριάσιου Πεδίου και της πόλης της Αθήνας».

Με δεδομένο το αίτημα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για ενεργό συμμετοχή της στην ανάπτυξη αξιοποίηση και προστασία των περιαστικών δασών αλλά και τη διαρκή υποβάθμιση της δραστηριότητας των αρμόδιων δασικών υπηρεσιών στην κατεύθυνση αυτή, ο ΑΣΔΑ διεκδίκησε και πέτυχε την αναγνώριση της

δυνατότητάς του να εκπονεί μελέτες και να εκτελεί έργα στο βουνό με τη σύναψη προγραμματικής σύμβασης με το Υπουργείο Γεωργίας «για τη μελέτη και κατασκευή δημόσιων δασοτεχνικών έργων δασικής αναψυχής, ανάδειξης και προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος σε δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις στο Ποικίλο Όρος – Όρος Αιγάλεω Δυτικής Αττικής». Παρά το θετικό της υπογραφής της η προγραμματική αυτή σύμβαση περιείχε νομικά ελαττώματα τα οποία στη συνέχεια προκάλεσαν σοβαρά προβλήματα στην υλοποίησή της. Η πρόβλεψη του Ν-2218/94 για εκτέλεση των έργων από τους ΟΤΑ σύμφωνα με τη νομοθεσία που τους διέπει υπό την «εποπτεία» των αρμόδιων Δασικών Υπηρεσιών «μεταφράστηκε» αυθαίρετα στην Προγραμματική Σύμβαση στον ορισμό ως «Εποπτεύουσας» ή «Προϊσταμένης Αρχής» της αρμόδιας Διεύθυνσης Δασών. Σύμφωνα με την πρόβλεψη αυτή τα έργα θα πρέπει να δημοπρατούνται από την Αρμόδια Διεύθυνση Δασών και να επιβλέπονται και να πληρώνονται από τον ΑΣΔΑ. Το γεγονός αυτό βρίσκεται σε άμεση αντίθεση με την πρόβλεψη του νόμου για «εκτέλεση των έργων από τους ΟΤΑ σύμφωνα με τη νομοθεσία που τους διέπει» και δημιουργεί αξεπέραστα προβλήματα στη νομιμότητα των συμβάσεων και των πληρωμών των έργων από τον ΑΣΔΑ.

Σε συνδυασμό με τις υπερβολικές καθυστερήσεις στον έλεγχο και έγκριση των μελετών από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας και την πολλαπλότητα των αρμόδιων φορέων για τον έλεγχο και τη διαχείριση του Ποικίλου Όρους – Όρους Αιγάλεω (ανήκει σε τρεις Νομαρχίες) προκαλούν σοβαρές καθυστερήσεις στην υλοποίηση των παραπάνω στόχων.

Βελτίωση και αύξηση του πρασίνου

Σε υλοποίηση των παραπάνω κατευθύνσεων ο ΑΣΔΑ προσανατόλισε τη δραστηριότητά του στα χρόνια που ακολούθησαν σε μελέτες εφαρμογής και έργα για την οικολογική αποκατάσταση, τη βελτίωση και αύξηση του πρασίνου.

Στο διάστημα αυτό έγιναν εκτεταμένες συμπληρωματικές αναδασώσεις στις περιοχές του Καματερού της Πετρούπολης του Περιστερίου και του Χαϊδαρίου με μεγάλα φυτά και διάφορα είδη δέντρων με κριτήριο την αντοχή και την προσαρμοστικότητα στις ιδιαίτερες συνθήκες της περιοχής. Ταυτόχρονα εγκαταστάθηκαν δεξαμενές και δίκτυα άρδευσης με σκοπό την υποστήριξη των αναδασώσεων στην πρώτη φάση ανάπτυξης των φυτών αλλά και για την υποστήριξη των αναγκών της πυροπροστασίας στη συνέχεια. Έγιναν παρεμβάσεις για τη βελτίωση του υπάρχοντος πρασίνου με καλλιεργητικές φροντίδες κλαδοκαθαρισμούς και καταπολέμηση της πιτυοκάμψης.

Για την ευαισθητοποίηση των σημερινών μαθητών – αυριανών πολιτών, ο ΑΣΔΑ συνεργάστηκε συστηματικά με τους φορείς της εκπαίδευσης της περιοχής για την κινητοποίηση των μαθητών και τη συμμετοχή τους στις αναδασώσεις, διέθεσε χώρους τους οποίους υιοθέτησαν και ανέλαβαν τη φροντίδα τους. Προσπάθησε να κινητοποιήσει στη βάση του εθελοντισμού τους πολίτες της Δυτικής Αθήνας και οφείλει να κάνει περισσότερα και σ' αυτόν τον τομέα χωρίς να αγνοεί ότι ο εθελοντισμός δεν μπορεί να υποκαταστήσει την πολιτεία στην υποχρέωση της προστασίας του βουνού.

Ανάδειξη του βουνού σε πνεύμονα περιαστικού πρασίνου

Με σκοπό την ενίσχυση του χαρακτήρα του βουνού σαν περιαστικό πράσινο ο ΑΣΔΑ προχώρησε στην διαμόρφωση σε επιλεγμένες θέσεις, με κριτήριο την ευκολία πρόσβασης στο βουνό, έργων διαμόρφωσης πόλων πολλαπλού λειτουργικού χαρακτήρα (άθλησης, αναψυχής κ.λπ.) και ταυτόχρονα εισόδου στο βουνό. Προχώρησε επίσης στην υλοποίηση έργων δασικής μικροαναψυχής στην ευρύτερη έκτασή του, στις ζώνες που βρίσκονται κοντά στον αστικό ιστό, με σκοπό την κάλυψη άμεσων αναγκών των κατοίκων της περιοχής. Επεδίωξε να εντάξει το βουνό στην καθημερινή ζωή των κατοίκων με στόχο την αναστροφή της εικόνας του σκουπιδοτόπου στο περιθώριο της πόλης και την καθιέρωσή του στην συνείδηση τους σαν χώρο ζωτικής σημασίας για τις καθημερινές του ανάγκες. Να μετατρέψει τους κατοίκους από αδιάφορους, παθητικούς παρατηρητές της περιβαλλοντικής υποβάθμισής του, σε ενεργούς φύλακες υπερασπιστές του.

Ανάπτυξη υποδομών

Για την υποστήριξη των αναδασωτικών εργασιών ο ΑΣΔΑ αφού προηγουμένως εκπόνησε υδρογεωλογική μελέτη, πραγματοποίησε υδρογεωτρήσεις και εγκατέστησε αντλιοστάσια σε 5 από αυτές. Σύμφωνα με τη μελέτη αυτή, με την προϋπόθεση της σωστής διαχείρισης και της αντιμετώπισης του προβλήματος των παράνομων υδρογεωτρήσεων, ο υδροφορέας της περιοχής είναι σε θέση καλύψει τις ανάγκες άρδευσης και πυρόσβεσης του βουνού καθώς και μέρους των αναγκών άρδευσης αστικού πρασίνου χωρίς τη χρήση νερού από την ΕΥΔΑΠ ή άλλες εξωτερικές πηγές.

Για την αξιοποίηση των γεωτρήσεων τοποθετήθηκαν σε κατάλληλες θέσεις δεξαμενές και δημιουργήθηκε ένα αρκετά εκτεταμένο δίκτυο άρδευσης για την άρδευση των αναδασωμένων περιοχών κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης ανάπτυξης των φυτών. Το δίκτυο αυτό αξιοποιείται σήμερα και διευκολύνει σημαντικά και το σχεδιασμό της πυροπροστασίας. Όμως ο σχεδιασμός από τον ΑΣΔΑ ενός μόνιμου δικτύου δεξαμενών, αγωγών και κρουών υδροληψίας για τα πυροσβεστικά οχήματα συνδεδεμένων με τις γεωτρήσεις, θεωρήθηκε από τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες αντιοικονομικός και «επιβλαβής» για το περιβάλλον. Ήδη στις σημερινές συνθήκες κρίσης η πυροσβεστική υπηρεσία έχει ζητήσει από τον ΑΣΔΑ και ήδη τοποθετεί και η εκείνη υπερυψωμένες πλαστικές δεξαμενές για την κάλυψη αυτής της ανάγκης.

Ιδιαίτερη σημασία για τη μέγιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων υδάτινων πόρων για την υποστήριξη της προσπάθειας αξιοποίησης και προστασίας του βουνού έχουν τα έργα συγκέντρωσης των όμβριων σε λιμνοδεξαμενές σε επιλεγμένες θέσεις καθώς και τα έργα ανάσχεσης της ροής τους προς την πόλη με σκοπό, αφ' ενός μεν τον εμπλουτισμό του υπόγειου υδροφορέα και αφ' ετέρου την αποτροπή διάβρωσης του εδάφους στις πλαγιές του βουνού καθώς και των πλημμυρικών φαινομένων στον αστικό ιστό.

Προστασία

Τα έργα αξιοποίησης και ένταξης του βουνού στην καθημερινή ζωή των πολιτών είναι από τα πιο αποτελεσματικά μέτρα προστασίας του γιατί ευαισθητοποιούν άμεσα του πολίτες και αφυπνίζουν την

περιβαλλοντική τους συνείδηση. Κινητοποιούν σε εθελοντικές δράσεις, πολύτιμες στην προσπάθεια της προστασίας του περιβάλλοντος.

Η βελτίωση του δασικού οδικού δικτύου και η δημιουργία δικτύου πυρόσβεσης με τη μια ή την άλλη μορφή είναι επίσης ουσιαστική προϋπόθεση για την αποτελεσματική προστασία του βουνού και την αντιμετώπιση καταστροφών από πυρκαγιές αν εκδηλωθούν.

Η αναζήτηση ενός πιο αποτελεσματικού συστήματος επιτήρησης βασισμένου σε σύγχρονες τεχνολογίες όπως κάμερες υπερύθρων ή ακόμη και δορυφορική επιτήρηση του ευρύτερου Ελλαδικού χώρου θα πρέπει να εξεταστούν. Το ανθρώπινο δυναμικό είναι πολύτιμο και θα πρέπει αν αξιοποιηθεί στον τομέα τόσο της ανάπτυξης και αξιοποίησης του περιαστικού δάσους όσο και της φύλαξής του.

Για τη συνέχεια

Μετά από μια 15ετία συνεχούς προσπάθειας είναι καιρός να αποτιμηθεί το μέχρι σήμερα έργο να αξιολογηθεί η μέχρι σήμερα πορεία και εφ' όσον κριθεί αναγκαίο να επαναπροσδιοριστούν στο ένα ή τον άλλο βαθμό οι στόχοι.

Στο πλαίσιο αυτό άμεσα πρέπει να επικαιροποιηθεί η μελέτη «Συνολικών παρεμβάσεων και αξιοποίησης...» του βουνού και το έργο της ανάπτυξης του πρασίνου και της αξιοποίησης του βουνού σαν περιαστικό δάσος να συνεχίσει στη βάση των νέων κατευθύνσεων εφ' όσον προκύψουν τέτοιες.

Να αναληφθούν πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων θεσμικού χαρακτήρα που έχουν διαπιστωθεί. Να υπογραφεί νέα διορθωμένη Προγραμματική Σύμβαση με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης εναρμονισμένη με το πνεύμα και το γράμμα του άρθρου 57 του Ν-2218/94 που αποτελεί τη βάση για τη συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην προστασία και ανάπτυξη του περιαστικού δάσους. Είναι ανάγκη να ληφθούν άμεσα μέτρα στον τομέα αυτό ώστε η συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην ανάπτυξη, αξιοποίηση και προστασία των περιαστικών δασών να είναι ουσιαστική και να μη μένει μόνο στα χαρτιά.

Να βελτιωθούν οι δομές ο εξοπλισμός και το δυναμικό των αρμόδιων Υπηρεσιών των εμπλεκόμενων φορέων της Κεντρικής Διοίκησης και των σωμάτων ασφαλείας ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους. Να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα συντονισμού των αρμόδιων φορέων για τα επιμέρους τμήματα του βουνού και ιδιαίτερα αυτών που έχουν σχέση με τις νομαρχίες, τις δασικές υπηρεσίες και την πυροσβεστική υπηρεσία.

Να αντιμετωπιστούν συντονισμένα από την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τους εμπλεκόμενους Κεντρικούς φορείς, το πρόβλημα των καταπατήσεων των δημόσιων δασικών εκτάσεων, που αποτελεί το σημαντικότερο κίνητρο για την καταστροφή του δάσους.

Να υπάρξει ουσιαστική συνεργασία όλων των φορέων της πολιτικής προστασίας για την εκπόνηση ενός αποτελεσματικού σχεδίου πολιτικής προστασίας. Η αποτελεσματικότητά του να επιβεβαιώνεται και να βελτιώνεται με δοκιμές του στην πράξη πριν από την καταστροφή.

Να διατεθούν τα απαραίτητα κονδύλια για την υλοποίηση του στόχου της ανάπτυξης του δάσους, της αξιοποίησής και της προστασίας του σε μια πορεία κλιμακωμένη στο χρόνο και σε όλες τις επιμέρους συνιστώσες του.

Μετά την πρόσφατη τεράστια σε έκταση και σημασία καταστροφή της Πάρνηθας μετά τις αντίστοιχες παλαιότερες του Υμηττού και της Πεντέλης η προστασία του Ποικίλου Όρους – Όρους Αιγάλεω αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία. Επιβάλλεται η άμεση κινητοποίηση όλων των εμπλεκόμενων στην ανάπτυξη και την προστασία Ποικίλου Όρους – Όρους Αιγάλεω του πιο υποβαθμισμένου ίσως περιβαλλοντικά από τους ορεινούς όγκους που περιβάλλουν το Λεκανοπέδιο το οποίο όμως ήδη βρίσκεται σε φάση έντονης ανάπτυξης.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗΣ
ΑΡΧ. ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Τ. Υ. ΑΣΔΑ

Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών

ΙΟΥΛΙΟΣ 2007

Τμήμα Πρασίνου

**ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ, ΕΓΚΑΙΡΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ ΤΟΥ ΠΟΙΚΙΛΟΥ
ΟΡΟΥΣ**

**«ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΠΟΙΚΙΛΟΥ ΟΡΟΥΣ ΕΚΤΕΛΕΣΘΕΝΤΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ
ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ»**

A. ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΑΣΔΑ

Βασικός στόχος του ΑΣΔΑ είναι η αρμονική ένταξη του όρους στη ζωή της πόλης, αναγνωρίζοντας το σημαντικό ρόλο που μπορεί να παίξει στη βελτίωση του κλίματος στην περιοχή και αναβαθμίζοντας και προστατεύοντας το δασικό του χαρακτήρα, έτσι ώστε να αποκτήσει πλέον ενεργό ρόλο, διαμορφωμένο στα πλαίσια της ήπιας αναψυχής των κατοίκων της πόλης σε αρμονική ισορροπία με το οικοσύστημα.

Ειδικότερα οι στόχοι που τίθενται για το Ποικίλο Όρος είναι:

- η οικολογική ανασυγκρότηση και επαναφορά του δασικού οικοσυστήματος
- η απόδοση του στους κατοίκους της πόλης
- δημιουργία κινήματος περιβαλλοντικά ενεργών πολιτών

B. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΑΣΔΑ

Η συνολική στρατηγική που ακολουθεί ο ΑΣΔΑ ως προς το φυσικό περιβάλλον συνοψίζεται:

- ✓ στην ολοκληρωμένη διαχείριση οικοσυστημάτων, ξεχωριστών τοπίων και προστατευόμενων ειδών χλωρίδας-πανίδας,
- ✓ στην προστασία εδαφών από διάβρωση και ερημοποίηση
- ✓ στην ανάδειξη και αξιοποίηση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος
- ✓ στην εκπαίδευση, ευαισθητοποίηση και πληροφόρηση σε όλες τις ομάδες του πληθυσμού

Στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης ανασυγκρότησης του ορεινού όγκου υλοποιούνται μια σειρά από δράσεις που συμβάλλουν στην εφαρμογή της παραπάνω στρατηγικής με τους παρακάτω τρόπους:

- ✓ Οι δράσεις του διέπονται από τις αρχές προστασίας του περιβάλλοντος και θα συμβάλλουν αποτελεσματικά στη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας και του κλίματος της περιοχής.
- ✓ Η οικολογική ανασυγκρότηση είναι αντιληπτή παράλληλα και ως πεδίο άσκησης περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης.
- ✓ Οι παρεμβάσεις αποτελούν πρότυπο διαχείρισης περιαστικού δασικού οικοσυστήματος με ένταξη λειτουργιών ήπιας αναψυχής στην φύση.
- ✓ Επιτυγχάνεται με το τρόπο αυτό ενδυνάμωση του δασικού χαρακτήρα του Όρους, και εξισορρόπηση και έλεγχος των δραστηριοτήτων αναψυχής στα πλαίσια συνεχούς προστασίας του οικοσυστήματος.

Γ. ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Συνολικά τα έργα εξυπηρετούν τους παρακάτω σκοπούς:

- ✓ οικολογική αναβάθμιση του οικοσυστήματος του Ορεινού όγκου
- ✓ αποκατάσταση των υποβαθμισμένων περιοχών
- ✓ βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας
- ✓ απόδοση του Όρους στους κατοίκους της πόλης
- ✓ δημιουργία πρότυπου διαχείρισης περιαστικού δασικού οικοσυστήματος με ένταξη λειτουργιών ήπιας αναψυχής στη φύση.
- ✓ εξισορρόπηση και έλεγχος των δραστηριοτήτων αναψυχής στο πλαίσιο συνεχούς προστασίας του οικοσυστήματος.

Το πρόγραμμα δράσης που θα αναπτυχθεί στοχεύει στα εξής :

- ✓ σύνδεση με τον αστικό ιστό μέσω κατάλληλων πυλών-εισόδων
- ✓ διαμόρφωση χώρων δασικής μικροαναψυχής
- ✓ διαχείριση υδάτινων πόρων-άρδευση εκτάσεων
- ✓ εμπλουτισμό χλωρίδας-πανίδας
- ✓ αναδάσωση του όρους σε επιλεγμένα μέρη, η οποία θα αναδείξει τη σημαντικότητα του όλου εγχειρήματος και θα συμβάλλει στην παρακίνηση και ευαισθητοποίηση πολιτών και φορέων για πρωτοβουλίες περαιτέρω αναδάσωσης

Η περιβαλλοντική αναβάθμιση του Όρους θα συμβάλει σημαντικά στη:

- ✓ μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης
- ✓ βελτίωση του μικροκλίματος της ευρύτερης περιοχής
- ✓ προστασία εδάφους, αποφυγή πλημμύρων
- ✓ εμπλουτισμό υδροφόρου ορίζοντα

Δ. ΕΚΤΕΛΕΣΘΕΝΤΑ ΕΡΓΑ

Τα έργα που έχουν εκτελεστεί κάλυψαν τους παρακάτω άξονες:

1) Αναδασώσεις και εμπλουτισμός βλάστησης

Το αναδασωτικό έργο του ΑΣΔΑ ξεκίνησε από το 1990 με τη κατασκευή γεωτρήσεων και δικτύων άρδευσης καθώς και με τη σύνταξη μελετών αναδάσωσης οι οποίες υλοποιήθηκαν τόσο με μορφή εργολαβιών όσο και με τη χρήση του ίδιου δυναμικού (σε συνεργασία τα τελευταία κυρίως χρόνια και με σχολεία και συλλόγους της Δυτικής Αθήνας). Αναλυτικότερα οι περιοχές και τα έτη των παρεμβάσεων καθώς και το αποτέλεσμα τους έχουν ως εξής:

A) Βορειοανατολικό άκρο Ποικίλου Όρους (περιοχή Γ) στο Δήμο Καματερού. Το 1988 συντάχθηκε και θεωρήθηκε μελέτη η οποία τελικά υλοποιήθηκε την ίδια χρονιά από τη δασική υπηρεσία. Τα αποτελέσματα ήταν αρκετά καλά, σημαντικό τμήμα όμως της περιοχής κάηκε από μεταγενέστερες φωτιές. Στον ΑΣΔΑ υπάρχει ήδη έτοιμη μελέτη αποκατάστασης των τμημάτων αυτών. Το 1998 έγινε αναδάσωση του χώρου που περιβάλλει το αναψυκτήριο στην ίδια περιοχή με πάρα πολύ καλά αποτελέσματα.

B) Περιοχή Προφ. Ηλία στο Δήμο Ιλίου. Το 1999 - 2000 έγιναν εργασίες εμπλουτισμού της υπάρχουσας βλάστησης με πολύ καλά αποτελέσματα. Τον Φεβρουάριο του 2007 ξεκίνησε αναδάσωση σε έκταση 20 στρεμμάτων η οποία ολοκληρώθηκε το Μάρτιο του 2007 με χρόνο συντήρησης 3 χρόνια. Τμήμα της αναδάσωσης αυτής έγινε με τη συμμετοχή φορέων και κατοίκων της περιοχής και τα δέντρα υιοθετήθηκαν από τους πολήτες.

Γ) Περιοχή μεταξύ θεάτρου Πέτρας και Προφ. Ηλία στο Δήμο Πετρούπολης. Το 1994 έγιναν εκτεταμένες αναδασώσεις στη περιοχή. Τα επόμενα χρόνια (1996 – 2000) έγιναν συμπληρωματικές φυτεύσεις και εμπλουτισμός της βλάστησης. Τα αποτελέσματα των παραπάνω παρεμβάσεων ήταν από πάρα πολύ καλά έως εξαιρετικά.

Δ) Περιοχή λατομείου Γρηγορίου στο Δήμο Πετρούπολης. Το 1998 έγινε αναδάσωση του χώρου που περιβάλλει το αναψυκτήριο με πολύ καλά αποτελέσματα. Από το 2002 μέχρι και σήμερα γίνονται συμπληρωματικές φυτεύσεις στη περιοχή με τη συμμετοχή φορέων και σχολείων της περιοχής και τα δέντρα υιοθετούνται από τους μαθητές.

Ε) Περιοχή Παλαιών Πεδίων Βολής στους Δήμους Πετρούπολης και Περιστερίου. Από το 2000 μέχρι και σήμερα γίνονται συμπληρωματικές φυτεύσεις στη περιοχή με τη συμμετοχή φορέων και σχολείων της περιοχής και τα δέντρα υιοθετούνται από τους μαθητές.

ΣΤ) Περιοχή Σκοπευτηρίου. Έχουν γίνει εκτεταμένες αναδασώσεις στη περιοχή με σχετικά καλά αποτελέσματα.

Ζ) Περιοχή μεταξύ θεάτρου Φοίνικα και λατομείου Μαλατέστα. Το 2005 – 2006 έγινε αναδάσωση και εμπλουτισμός της υπάρχουσας βλάστησης οι οποίες εξελίσσονται ικανοποιητικά. Τμήμα της αναδάσωσης αυτής έγινε με τη συμμετοχή σχολείων της περιοχής και τα δέντρα υιοθετήθηκαν από τους μαθητές.

Η) Πάρκο Νεολαίας στο Δήμο Χαϊδαρίου. Το 1991 έγινε αναδάσωση, στα πλαίσια διαμόρφωσης του χώρου με μέτρια αποτελέσματα. Το 1998 – 2002 έγινε αναδάσωση στη περιοχή των αναβαθμίδων με τη συμμετοχή σχολείων της περιοχής με πολύ καλά αποτελέσματα και τα δέντρα υιοθετήθηκαν από τους μαθητές.

Θ) Περιοχή Ι,Κ,Λ στο Δήμο Χαϊδαρίου. Η περιοχή έχει συνολική έκταση 309 στρέμματα, οι εργασίες αναδάσωσης ξεκίνησαν τον Ιανουάριο του 2007 και θα ολοκληρωθούν το Μάρτιο με χρόνο συντήρησης 3 χρόνια.

Ι) Περιοχή Κασαλώνας στο Δήμο Χαϊδαρίου. Το 2005 έγινε αναδάσωση στη περιοχή με τη συμμετοχή σχολείων και κατοίκων της περιοχής με πολύ καλά αποτελέσματα.

Κ) Περιοχή γύρω από το Πάνθεον στο Δήμο Αγ. Βαρβάρας. Το 1998 - 2000 έγινε αναδάσωση και εμπλουτισμός της υπάρχουσας βλάστησης με σχετικά καλά αποτελέσματα.

Λ) Περιοχή Πυροβολείων στο Δήμο Κορυδαλλού. Το 2004 - 2006 έγιναν αναδασώσεις με τη συμμετοχή και σχολείων της περιοχής με σχετικά καλά αποτελέσματα.

2) Δημιουργία και διαμόρφωση εισόδων

Βασικός στόχος των παρεμβάσεων αυτών είναι παράλληλα και με αφορμή τη δασική αναψυχή να διευκολύνουμε και να προτρέψουμε τους κατοίκους να ανέβουν και να γνωρίσουν το βουνό. Αποτέλεσμα της παραπάνω ενέργειας θα είναι η άμεση ενημέρωση των πολιτών για το βουνό και τα προβλήματά του και κατά συνέπεια η αύξηση της οικολογικής τους ευαισθητοποίησης. Αναλυτικά οι διαμορφωμένες εισοδοί είναι οι εξής:

α) Είσοδος Καματερού. Το έργο περιλαμβάνει μικρό αναψυκτήριο, παιδική χαρά, πεζόδρομους, πράσινο, υδάτινα στοιχεία, χώρο στάθμευσης κτλ.

β) Πάρκο προφήτη Ηλία στο Ίλιον. Περιλαμβάνει πεζόδρομο περιπάτου (στη δασική έκταση) και αθλητισμού με όργανα ελαφριάς άθλησης, πράσινο, χώρο στάθμευσης, χώρο θέας κτλ.

γ) Πάρκο Αγίου Δημητρίου – Ηλεκτρογεννήτρια στη Πετρούπολη. Περιλαμβάνει χώρους πρασίνου, παιδική χαρά, ανάδειξη παλιάς Ηλεκτρογεννήτριας, δρόμους περιπάτου, καθιστικά, χώρο στάθμευσης κτλ.

δ) Αθλητικός πεζόδρομος που συνδέει τον Προφήτη Ηλία με το Θέατρο Πέτρας. Περιλαμβάνει πεζόδρομο περιπάτου (στη δασική έκταση) και χώρο αθλητισμού με όργανα ελαφριάς άθλησης, παιδική χαρά, κιόσκια, καθιστικά κτλ.

ε) Αθλητικό Πάρκο Γρηγορίου στη Πετρούπολη. Περιλαμβάνει πολλά γήπεδα αθλοπαιδιών, αναψυκτήριο, ποδηλατόδρομο, παιδική χαρά, ανοικτό θέατρο, χώρο στάθμευσης κτλ.

στ) Πάρκο Φοίνικα – Πύλη Λατομείου Μαλατέστα στο Περιστερί. Περιλαμβάνει δρόμους περιπάτου, παιδική χαρά, χώρους πρασίνου, πλατεία, υδάτινα στοιχεία, ανοικτό θέατρο, χώρο στάθμευσης κτλ.

ζ) Αθλητικός δασικός δρόμος που συνδέει τα Παλαιά Πεδία Βολής με το Αθλητικό Πάρκο Γρηγορίου. Περιλαμβάνει δρόμο περιπάτου με όργανα ελαφριάς άθλησης, κιόσκια και καθιστικά.

η) Πάρκο Νεολαίας στο Χαιδάρι. Περιλαμβάνει παιδική χαρά, μίνι γκολφ, πεζόδρομους, καθιστικά, χώρους πρασίνου, αναψυκτήριο, χώρο στάθμευσης κτλ.

3) Συντήρηση και φύλαξη

Οι παρεμβάσεις αυτές έχουν σαν στόχο τη συντήρηση και φύλαξη του οικοσυστήματος σε όλη την έκταση του ορεινού όγκου. Αναλυτικά:

1) Καλλιεργητικές φροντίδες.

- ✓ Συντήρηση των λεκανών άρδευσης και πότισμα των αναδασώσεων στα τρία πρώτα έτη
- ✓ Κλαδεύσεις
- ✓ Βιολογική καταπολέμηση πιτυοκάμπης (λόγω αντικειμενικών δυσκολιών έγινε μία μόνο φορά με επίγειο ψεκασμό)

2) Καθαρισμός από σκουπίδια, μπάζα και άλλα άχρηστα αντικείμενα.

- ✓ Απομάκρυνση από όλη σχεδόν την έκταση του βουνού παράνομα εναποθημένων μπάζων, σκουπιδιών και άλλων αντικειμένων για λόγους αισθητικούς και κυρίως πυρασφάλειας.

3) Συντήρηση δασικού οδικού δικτύου.

- ✓ Αποκατάσταση των δασικών δρόμων από τις ζημιές κυρίως λόγω διαβρώσεων από τις βροχές.

4) Αποφιλώσεις.

- ✓ Καθαρισμός της περιστασικής κυρίως ζώνης του βουνού από τα ξερά χόρτα για λόγους προσβασιμότητας και κυρίως πυρασφάλειας.

5) Τοποθέτηση μεταλλικών μπαρών εισόδου.

- ✓ Σε όλα τα σημεία οδικής εισόδου στο βουνό έχουν τοποθετηθεί μπάρες για τον έλεγχο της κυκλοφορίας των οχημάτων μέσα σε αυτό (σε συνεργασία με τους Δήμους, το Δασαρχείο και τη Πυροσβεστική Υπηρεσία).

4) Ενημέρωση πολιτών

- ✓ Εκδηλώσεις ενημέρωσης των πολιτών των δήμων της περιοχής για θέματα εθελοντισμού και περιβάλλοντος.
- ✓ Πρόγραμμα ενημέρωσης των περιβαλλοντικών ομάδων των σχολείων της περιοχής μας για θέματα που αφορούν άμεσα το Ποικίλο Όρος αλλά και γενικότερου οικολογικού χαρακτήρα.
- ✓ Εκδόσεις ενημερωτικών εντύπων υλικών.

Συνοπτικά οι παρεμβάσεις που έχουν γίνει στο Ποικίλο Όρος έχουν ως εξής:

A/A	ΥΠΑΡΧΟΥΣΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	ΚΟΣΤΟΣ	
1.	ΑΝΑΔΑΣΩΣΕΙΣ		
	α.	Βορειοανατολικό άκρο Ποικίλου Όρους (Περιοχή Γ') στο Δήμο Καματερού	230000,00
	β.	Προφήτης Ηλίας (ίλιον - Καματερό)	30000,00
	γ.	Περιοχή μεταξύ Θεάτρου Πέτρας και Προφήτη Ηλία	50000,00
	δ.	Λατομείου Γρηγορίου	30000,00
	ε.	Παλαιά Πεδία Βολής	60000,00
	στ.	Περιοχή Σκοπευτηρίου	30000,00
	ζ.	Περιοχή μεταξύ Θεάτρου Φοίνικα και Λατομείου Μαλατέστα	60000,00
	η.	Πάρκο Νεολαίας - Δήμος Χαϊδαρίου	30000,00
	θ.	Περιοχή Ι,Κ,Λ Δήμου Χαϊδαρίου	180000,00
	ι.	Περιοχή Καψαλώνας - Δήμος Χαϊδαρίου	10000,00
	ια.	ΠΑΝΘΕΟΝ - Δήμος Αγίας Βαρβάρας	20000,00

	ιβ.	Περιοχή Πυροβολείων - Δήμος Κορυδαλλού	10000,00
		ΣΥΝΟΛΟ	740000,00
2.	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΙΣΟΔΩΝ		
	α.	Είσοδος Καματερού	841500,00
	β.	Πάρκο Προφήτη Ηλία (Ίλιον - Καματερό)	800000,00
	γ.	Πάρκο Αγίου Δημητρίου - Ηλεκτρογεννήτρια Πετρούπολης	86600,00
	δ.	Αθλητικός πεζοδρόμος που συνδέει τον Προφήτη Ηλία με το Θέατρο Πέτρας	74000,00
	ε.	Αθλητικό Πάρκο Γρηγορίου	935000,00
	στ.	Πάρκο Φοίνικα - Λατομείου Μαλατέστα	890000,00
	ζ.	Πάρκο Νεολαίας - Χαϊδάρι	304000,00
		ΣΥΝΟΛΟ	3931100,00
3.	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΦΥΛΑΞΗ		
	α.	Καλλιεργητικές φροντίδες	150000,00
	β.	Καθαρισμός από μπάζα και άλλα άχρηστα αντικείμενα	200000,00
	γ.	Συντήρηση δασικού οδικού δικτύου	100000,00
	δ.	Αποψιλώσεις	1200000,00
	ε.	Τοποθέτηση μεταλλικών μπερών εισόδων στο Ποικίλο Όρος	200000,00
		ΣΥΝΟΛΟ	1850000,00
4.	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ		30000,00
		ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	6551100,00

Ε. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ & ΜΕΛΕΤΕΣ

1. Σύνταξη Διαχειριστικής Μελέτης Δημοσίου Δάσους Ποικίλου Όρους – Όρους Αιγάλεω»: Η σύνταξη και υλοποίηση της μελέτης καθώς και ο βαθμός ανταπόκρισής της είναι σημαντικός γιατί αφορά τον σωστό προγραμματισμό υλοποίησης των δράσεων στο Ποικίλο Όρος που αποσκοπούν στην βελτίωση της οικολογικής και κοινωνικής αξίας του καθώς και των δασοκομικών χειρισμών που στόχο έχουν την πρόληψη και προστασία του από πιθανούς κινδύνους πυρκαγιάς.

2. Δασοτεχνική Διευθέτηση Χειμάρρου Ορεινής Λεκάνης στην δασική περιοχή του Ποικίλου Όρους ανάντη του αργούντος λατομείου αδρανών υλικών πρώην «Μπινιάρη-Ασφαλτοτεχνικής» στα διοικητικά όρια των Δήμων Πετρούπολης και Καματερού: Το έργο περιλαμβάνει την καταγραφή και αποτύπωση του υδρολογικού δικτύου του Ποικίλου Όρους, με σκοπό τον έλεγχο και τη διαχείριση των απορροϊκών υδάτων, την αποτροπή των πλημμύρων και εμπλουτισμού του υδροφόρου ορίζοντα. Παράλληλα θα γίνουν φυτεύσεις σε επιλεγμένα σημεία με κατάλληλα φυτικά είδη με σκοπό την συγκράτηση του εδάφους και την αποφυγή διάβρωσης αυτού.

3. Συντήρηση – Βελτίωση του Δασικού Οδικού Δικτύου: Το έργο περιλαμβάνει βελτιώσεις που πρέπει να γίνουν στα τεχνικά χαρακτηριστικά των δρόμων, τεχνικά έργα που πρέπει να γίνουν για να βελτιωθεί η βατότητα και να ελαχιστοποιηθεί η συντήρηση του οδικού δικτύου, σύνδεση του αστικού οδικού δικτύου με αυτό του βουνού και δημιουργία μονοπατιών. Σκοπός του έργου είναι να δημιουργηθεί εύκολη και γρήγορη πρόσβαση των οχημάτων της πυροσβεστικής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

4. Συντήρηση δικτύου πυρασφάλειας.

5. Διαμόρφωση θέσεων θέας δασικής μικροαναψυχής σε επιλεγμένα σημεία του Ποικίλου Όρους: Σκοπός του έργου είναι η δημιουργία περιοχών δασικής αναψυχής σε επιλεγμένα σημεία του Ποικίλου Όρους καθώς και σχέδιο για τη δημιουργία δικτύου ορεινής ποδηλασίας διεθνών προδιαγραφών.

6. Καθαρισμοί και άλλοι κατάλληλοι δασοκομικοί χειρισμοί στο Ποικίλο Όρος: Το έργο αφορά καθαρισμό με τα κατάλληλα καλλιεργητικά μέτρα με σκοπό τη μείωση του κινδύνου πυρκαγιάς με την απομάκρυνση της πυκνής καύσιμης ύλης, την βελτίωση και ανόρθωση των υποβαθμισμένων συστάδων και την αισθητική αναβάθμιση του δασικού τοπίου.

7. Αποκατάσταση δασικής βλάστησης – Συμπληρωματικές φυτεύσεις – Καλλιεργητικές επεμβάσεις στο Ποικίλο Όρος: Στόχος του έργου είναι η δημιουργία ενός δάσους πολλαπλών χρήσεων (προστασία, αναψυχή, υδρολογική - εδαφολογική – οικολογική επίδραση) στα δυτικά γεωγραφικά όρια της πρωτεύουσας. Βασικός σκοπός τόσο των καλλιεργητικών επεμβάσεων όσο και των συμπληρωματικών φυτεύσεων είναι η αύξηση της κάλυψης της μελετούμενης επιφάνειας με δενδρώδη και θαμνώδη είδη, με σκοπό την αποκατάσταση κατά το δυνατόν της δασικής βλάστησης και συνεπώς της οικολογικής

αναβάθμισης της περιοχής. Οι καλλιεργητικές επεμβάσεις σκοπό έχουν κυρίως να βοηθήσουν τα φυτά των αναδασώσεων να αναπτυχθούν παραπέρα με κατάλληλους χειρισμούς (πότισμα, βοτάνισμα και λίπανση).

8. Βιολογική καταπολέμηση πιτυοκάμπης στο Ποικίλο Όρος με επίγειο ψεκασμό: Η καταπολέμηση θα γίνει με επίγειο ψεκασμό και σκοπός του έργου είναι η ορθή προστασία των πεύκων από την πιτυοκάμψη, της οποίας η προσβολή έχει συνήθως την μορφή επιδημίας. Η καταπολέμηση πρέπει να γίνεται με συστηματικό τρόπο.

9. Καθαρισμός από σκουπίδια, μπάζα και άλλα άχρηστα αντικείμενα: Σκοπός του έργου είναι ο συνεχής καθαρισμός, από μπάζα και όλα τα άχρηστα αντικείμενα τα οποία εναποτίθενται παράνομα σε διάφορα σημεία του Ποικίλου Όρους. Τα υλικά αυτά αποτελούν αφ' ενός μεν εστίες μόλυνσης για τους κατοίκους, αφ' ετέρου δημιουργούν μεγάλο πρόβλημα για εκδήλωση πυρκαγιάς.

10. Συνέχεια του προγράμματος περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης των μαθητών της Δυτικής Αθήνας: Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ομιλίες στις περιβαλλοντικές ομάδες των σχολείων για θέματα οικολογίας και περιβάλλοντος, επισκέψεις στο Ποικίλο Όρος, συμβολικές αναδασώσεις και υιοθέτηση χώρων, πρόγραμμα βιολογικής καλλιέργειας ελιάς, συλλογής καρπού και εξαγωγή ελαιόλαδου και έκδοση ενημερωτικού έντυπου υλικού.

Συνοπτικά οι παρεμβάσεις που πρόκειται να γίνουν στο Ποικίλο Όρος έχουν ως εξής:

Α/Α	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	ΚΟΣΤΟΣ (€)	
		ΕΡΓΟ	ΜΕΛΕΤΗ
1.	Σύνταξη «Διαχειριστικής Μελέτης δημοσίου δάσους Ποικίλου Όρους – Όρους Αιγάλεω»		40000,00
2.	Μελέτη Δασοτεχνικής Διευθέτησης Χειμάρρου Ορεινής Λεκάνης στην δασική περιοχή του Ποικίλου Όρους ανάντι του αργούντος λατομείου αδρανών υλικών πρώην «Μπινιάρη-Ασφαλτοτεχνικής» στα διοικητικά όρια των Δήμων Πετρούπολης και Καματερού	250000,00	20000,00
3.	Συντήρηση – βελτίωση του δασικού οδικού δικτύου	700000,00	
4.	Συντήρηση δικτύου πυρασφάλειας	200000,00	
5.	Διαμόρφωση θέσεων δασικής αναψυχής σε επιλεγμένα σημεία του Ποικίλου Όρους	1000000,00	100000,00
6.	Καθαρισμοί και άλλοι κατάλληλοι δασοκομικοί χειρισμοί στο Ποικίλο Όρος	40000,00	
7.	Αποκατάσταση δασικής βλάστησης - Συμπληρωματικές φυτεύσεις – Καλλιεργητικές επεμβάσεις στο Ποικίλο Όρος	500000,00	
8.	Βιολογική καταπολέμηση πιτυοκάμπης στο Ποικίλο Όρος – Όρος Αιγάλεω με επίγειο ψεκασμό	900000,00	
9.	Καθαρισμός από μπάζα και άλλα άχρηστα αντικείμενα	500000,00	
10.	Πρόγραμμα περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης των μαθητών της Δυτικής Αθήνας	500000,00	

		4590000,0	160000,0
	ΣΥΝΟΛΟ	0	0
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	4750000,00	

ΣΤ. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Για να επιτευχθούν νομότυπα όλες οι ανωτέρω παρεμβάσεις, ο ΑΣΔΑ κατάφερε με επιμονή και πολύ προσπάθεια τη **θέσπιση νόμου για το Ποικίλο Όρος – Όρος Αιγάλεω (Ν. 2742/07-10-1999)**. Σύμφωνα με αυτόν καθορίζονται τα όρια οι χρήσεις γης και οι όροι δόμησης του Όρους Αιγάλεω το οποίο έχει κηρυχθεί ως τόπος ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Επίσης καθορίζονται ζώνες ειδικών χρήσεων και όροι δόμησης στην Περιφέρεια του ορεινού όγκου.

Παράλληλα υπογράφηκε και **Προγραμματική Σύμβαση** με το Υπουργείο Γεωργίας, η οποία σε συνδυασμό με τον παραπάνω νόμο, μας κατοχυρώνει για την υλοποίηση όλων των προαναφερόμενων έργων.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΕΩΠΟΝΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΕΛΙΣΣΑΙΟΥ
ΓΕΩΠΟΝΟΣ